

**Tutkinnon perusteet**

**Seurakunta- ja  
hautauspalvelualan  
ammattitutkinto  
2025 - LUONNOS**



OPETUSHALLITUS  
UTBILDNINGSTYRELSEN

# Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinto 2025 - LUONNOS

<b>Perusteen nimi</b>	Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinto 2025 - LUONNOS
<b>Määräyksen diaarinumero</b>	0000
<b>Osaamisalat</b>	Seurakuntapalvelun osaamisala (2328) Hautauspalvelun osaamisala (2329)
<b>Tutkintonimikkeet</b>	Suntio (20033) Hautausoimistotyöntekijä (20034)
<b>Pdf luotu</b>	20.01.2025

# Sisältö

1. Tutkinnon muodostuminen. . . . .	1
2. Tutkinnon osat. . . . .	3
2.1. Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä, 15 osp (107653). . . . .	3
2.2. Esittely ja ohjaus kirkon tiloissa ja seurakuntatyössä, 15 osp. . . . .	4
2.3. Hallinto ja talous hautaustoimistossa, 30 osp. . . . .	5
2.4. Hautajaistilaisuuden valmistelu ja toteutus, 30 osp. . . . .	6
2.5. Hautauksien hoitaminen, 15 osp. . . . .	7
2.6. Hautausmaiden hoitaminen, 30 osp. . . . .	8
2.7. Hautaustoimistossa työskentely ja hautausjärjestelyjen hoitaminen, 45 osp. . . . .	9
2.8. Kirkollisten tilaisuuksien ja tilojen hoitaminen, 45 osp. . . . .	10
2.9. Krematoriotyöskentely, 30 osp. . . . .	11
2.10. Markkinointi ja viestintä hautauspalvelualalla, 15 osp. . . . .	13
2.11. Muistomerkin suunnittelu ja myynti, 15 osp. . . . .	14
2.12. Ohjelman suunnittelu ja toteutus hautaustoiminnassa, 15 osp. . . . .	14
2.13. Perunkirjoituksen ja kuolinpesän osakkaiden neuvonta, 30 osp. . . . .	15
2.14. Puhtaanapito- ja ruokapalvelutehtävät seurakunnan tiloissa, 30 osp. . . . .	16
2.15. Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa, 15 osp (107654). . . . .	17
2.16. Tilaisuuden järjestäminen seurakunnan tiloissa, 15 osp. . . . .	18
2.17. Uskontojen ja katsomusten hautauskäytännöt, 15 osp. . . . .	19
2.18. Vainajan kuljetuspalvelut, 15 osp. . . . .	20
2.19. Vihreän siirtymän edistäminen, 15 osp (107655). . . . .	21
3. Liite. Arvoperusta. . . . .	23
4. Osaamisen arviointi. . . . .	24
5. Hautauspalvelun osaamisala. . . . .	25
6. Seurakuntapalvelun osaamisala. . . . .	26



# 1. Tutkinnon muodostuminen

<b>AMMATILLISET TUTKINNON OSAT   150 OSP</b>
<b>Hautauspalvelun osaamisala   150 osp</b>
<b>Pakolliset tutkinnon osat   75 osp</b>
Hautajaistilaisuuden valmistelu ja toteutus, 30 osp, <b>P</b>
Hautaustoimistossa työskentely ja hautausjärjestelyjen hoitaminen, 45 osp, <b>P</b>
<b>Seurakuntapalvelun osaamisala   150 osp</b>
<b>Pakolliset tutkinnon osat   75 osp</b>
Hautajaistilaisuuden valmistelu ja toteutus, 30 osp, <b>P</b>
Kirkollisten tilaisuuksien ja tilojen hoitaminen, 45 osp, <b>P</b>
<b>Valinnaiset tutkinnon osat   45-75 osp</b>
Puhtaanapito- ja ruokapalvelutehtävät seurakunnan tiloissa, 30 osp
Esittely ja ohjaus kirkon tiloissa ja seurakuntatyössä, 15 osp
Tilaisuuden järjestäminen seurakunnan tiloissa, 15 osp
Hautauksien hoitaminen, 15 osp
Hautausmaiden hoitaminen, 30 osp
Krematoriotyöskentely, 30 osp
Uskontojen ja katsomusten hautauskäytännöt, 15 osp
Hallinto ja talous hautaustoimistossa, 30 osp
Vainajan kuljetuspalvelut, 15 osp
Perunkirjoituksen ja kuolinpesän osakkaiden neuvonta, 30 osp
Markkinointi ja viestintä hautauspalvelualalla, 15 osp
Muistomerkin suunnittelu ja myynti, 15 osp
Ohjelman suunnittelu ja toteutus hautaustoiminnassa, 15 osp
<b>Tutkinnon osa tämän toisen osaamisalan pakollisista tutkinnon osista   45 osp</b>
<b>Valinnaiset tutkinnon osat   0-30 osp</b>
Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa, 15 osp
Vihreän siirtymän edistäminen, 15 osp
Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä, 15 osp
<b>Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta   15-30 osp</b>
<i>Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammatillisen perustutkinnon, toisen ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteista.</i>
<b>Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa   15-30 osp</b>

*Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.*

**Korkeakouluopinnot | 5-15 osp**

*Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.*

## 2. Tutkinnon osat

### 2.1. Digikyvyyden edistäminen työyhteisössä, 15 osp (107653)

Digikyvyyks (digitalisaatiokyvykyys) tarkoittaa organisaation kykyä toimia tehokkaasti digitaalisessa ympäristössä. Digikyvyyks edellyttää esimerkiksi osaavaa henkilöstöä ja johtoa, selkeitä toimintamalleja ja prosesseja, tarkoituksenmukaista tietoa sekä toimivia, käyttäjälähtöisiä tietojärjestelmiä. Työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyttä vahvistetaan parhaiten yhteistyöllä, yhteiskehittämisellä ja osaamisen jakamisella. Työyhteisö tarkoittaa tässä opiskelijan pienintä työn tekemisen yksikköä, eli ryhmää tai tiimiä, jossa opiskelija työskentelee.

#### Ammattitaitovaatimukset

##### Digitalisaation mahdollisuudet ja nykytila

Opiskelija

- hyödyntää tietoa digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksista alan työprosesseissa
- tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan digitaalisessa osaamisessaan
- tunnistaa digikyvyyden keskeisiä osa-alueita
- tuntee työyhteisön tai yhteistyötahon työskentelytapoja ja toimintakulttuuria
- hyödyntää erilaisia tapoja selvittää työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyttä
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tietosuojasta ja salassapidosta
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta
- tunnistaa työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyden vahvuuksia ja kehittämiskohteita
- tunnistaa yleisimpiä kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa uhkatilanteessa toimia roolinsa mukaisesti

##### Osaamisen jakaminen ja kehittäminen

Opiskelija

- soveltaa tietoa työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyden vahvuuksista ja kehittämiskohteista osaamisen kehittämisen suunnittelussa
- sopii työyhteisön tai yhteistyötahon kanssa osaamisen jakamisen tavoista digikyvyyden vahvistamisessa
- laatii aikataulun ja suunnitelman yhteisesti sovituista kehittämistoimista
- viestii kehittämistoimista
- toteuttaa sovittuja kehittämistoimia osana työyhteisöä tai yhteistyötahon kanssa

##### Seuranta ja arviointi

Opiskelija

- kerää työyhteisöltä tai yhteistyötaholta palautetta ja kokemuksia toteutetuista kehittämistoimista
- analysoi palautteet ja viestii niistä työyhteisölle tai yhteistyötaholle
- arvioi onnistumistaan työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyden edistämässä
- tekee perusteltuja jatkokehittämissuunnitelmia työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyden edistämisestä

#### Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvykkyyttä edistäviä tehtäviä alansa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.2. Esittely ja ohjaus kirkon tiloissa ja seurakuntatyössä, 15 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Seurakunnan tilojen esittely

Opiskelija

- esittelee itsensä ja työtehtävänsä
- puhuu selkeästi ja ymmärrettävästi
- esittelee vapaaehtoiselle, eri-ikäisille vierailijoille tai uudelle työntekijälle seurakunnan tiloja ja kiinteistön ulkoalueita
- käy turvallisuusasiat läpi ja näyttää tilat, ulkoalueet sekä opasteet
- käyttää tilan esittelymateriaalia ja pysyy esittelyn aikataulussa

#### Opastaminen seurakunnan tiloissa

Opiskelija

- opastaa tilojen käyttäjiä seurakunnan ohjeiden mukaisesti
- opastaa tilassa olevan esitystekniikan ja äänentoiston käytössä
- opastaa tilan turvalliseen ja tarkoituksenmukaiseen käyttöön
- opastaa tilojen ja laitteiden työturvalliseen käyttöön

#### Seurakunnan työtehtävissä ohjaaminen ja perehdyttäminen

Opiskelija

- perehdyttää työntekijän tai vapaaehtoisen seurakunnan ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti
- laatii perehdytysaikataulun ja noudattaa sitä
- perehdyttää tilojen kulunvalvontaan
- perehdyttää tilojen turvallisuuteen
- rohkaisee perehdytettävää kysymään, tutustumaan työyhteisöön ja antamaan palautetta saamastaan perehdytyksestä
- antaa ja vastaanottaa palautetta perehdytyksestä

### Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

### Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä kirkon ja seurakunnan esittely-, ohjaus- ja perehdyttämistehtävissä. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.



## 2.3. Hallinto ja talous hautaustoimistossa, 30 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Taloussuunnittelu ja yrityksen verotus hautaustoimistossa

Opiskelija

- osoittaa tuntevansa yrityksen kannattavuuteen vaikuttavat tekijät
- osoittaa tuntevansa, miten hinnat ja kustannusten muutokset vaikuttavat kannattavuuteen
- laskee tulo- ja menojen riittävyttä realististen myyntitavoitteiden ja kululaskelmien avulla
- seuraa yrityksen budjetin toteutumista
- tuntee yrityksen tuloslaskelman ja taseen merkityksen ja sisällön
- tarkastelee yrityksen käyttökattua, liike- ja nettotulosta ja käyttöpääomaa
- osoittaa tuntevansa yritystoimintaa ja henkilöverotusta säätelevän keskeisimmän lainsäädännön
- laskee arvonalisäveron ja ottaa huomioon sen vaikutuksen yrityksen taloussuunnitteluun

#### Tuotetilaukset, tuotteiden hinnoittelu ja laskutus

Opiskelija

- valitsee myyntiin kestävän kehityksen vaatimukset täyttävät tuotteet
- tekee tarvittavat tuotetilaukset ja seuraa tuotteiden menekkiä
- käsittelee digitaalisia osto- ja myyntilaskuja
- seuraa kirjanpitäjän digitaalista, kuukausittaista kirjanpitoa
- hinnoittelee myytäviä tuotteita
- huolehtii hintojen näkyvyydestä asiakkaalle asiakastiloissa ja verkkopalveluissa

#### Hautaustoimiston henkilöstöhallinto

Opiskelija

- osoittaa tuntevansa työntekijän ja työnantajan velvollisuudet
- tunnistaa työntekijän palkkauskustannukset
- suunnittelee yrityksen ajankäyttöä, henkilöstön työvuoroja ja vapaapäiviä
- huomioi yrittäjän eläkevakuutuksen, sosiaaliturvan ja ennakoitua tulevaisuuttaan
- arvioi yrityksessä tarvittavia työntekijöiden osaamistarpeita ja tilapäisen työvoiman tarvetta
- tiedottaa riittävästi asioista yrityksen sisällä
- tukee työtehtävissään työyhteisön ja työntekijän työhyvinvointia
- kehittää ekologisen toimintakulttuurin mukaisia työskentelytapoja

#### Palautejärjestelmän hoitaminen

Opiskelija

- seuraa yrityksen saapuneita asiakaspalautteita ja vastaa niihin ammattimaisesti
- ohjaa asiakasta palautteen antamisessa yrityksen yhteistyökumppaneille
- seuraa alihankkijoiden kanssa tehtyjen yhteistyösopimusten ajantasaisuutta
- tarkkailee alihankkijoiden työn ja tuotteiden laatua

### Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla hautauspalvelualan yrityksessä hallinto- ja taloustehtävissä. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osilta arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.4. Hautajaistilaisuuden valmistelu ja toteutus, 30 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Hautajaistilaisuuden valmistelu

Opiskelija

- noudattaa hautausalaa ja seurakuntaa koskevaa lainsäädäntöä sekä ammattieettisiä ohjeita
- arvioi hautajaistilaisuuteen varattavien tilojen toimivuutta
- huomioi tietosuojan ja vaitiolovelvollisuuden
- esittelee hautajaistilaisuuteen sopivia erilaisia tiloja
- välittää tietoa tilaisuuden järjestelyistä ja kustannuksista oman tehtävänkuvansa mukaisesti

#### Hautajaistilan valmistelu

Opiskelija

- järjestää asiakastilat viihtyisiksi, esteettömiksi ja turvallisiksi
- järjestelee tilassa tarvittavan hautaukseen liittyvän välineistön
- osallistuu arkun siirtoon hautajaistilaisuuteen
- kohtaa asiakkaat yhdenvertaisesti tiedostaen näiden kokeman surun vaikutuksen
- selvittää arkun siirtämisen ja kantamisen käytännöt ja opastaa kantajia
- huolehtii yhteistyöstä tilaisuuden muiden järjestäjien ja yhteistyökumppanien kanssa

#### Hautajaistilaisuus

Opiskelija

- tietää vainajan näyttämiseen kuuluvat käytännöt
- toimii työssään hyvien tapojen mukaisesti, pukeutuu työtehtävien ja tilaisuuden luonteen edellyttämällä tavalla
- toimii hautajaistilaisuudessa työtehtäviensä mukaisesti
- ennakoii tilaisuuteen liittyvät riskitekijät, kuten uhka- ja ristiriitatilanteiden vaikutuksen
- pystyy antamaan ensiapua
- opastaa tilaisuuteen osallistujia huomioiden heidän erityistarpeensa, kulttuurinsa, uskontonsa ja katsomuksensa vaikutuksen tilaisuuden toteutukseen
- edistää materiaalien kierrätystä ja uudelleenkäyttöä

#### Viestintä hautajaistilaisuudessa ja työhyvinvointi

Opiskelija

- viestii tilaisuuteen liittyvistä mahdollisista muutoksista ennen tilaisuutta ja tilaisuuden aikana
- kokoaa ja välittää eteenpäin hautajaistilaisuuteen osallistuneiden palautetta
- arvioi omia työskentelytapojaan ja vuorovaikutustaitojaan sekä tunnistaa vahvuutensa ja kehittämistarpeensa
- käyttää työssään digitaalisia palveluja ja sovelluksia
- viestii hautajaistilaisuudesta suomeksi, ruotsiksi tai saameksi ja yhdellä vieraalla kielellä
- tunnistaa työn henkisen kuormituksen ja käyttää itselleen sopivia keinoja työstä palautumiseen

## Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä seurakunnan tai hautauspalvelualan yrityksen työntekijänä hautajaistilaisuudessa tai -tilaisuuksissa. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.5. Hautauksien hoitaminen, 15 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Yhteistyö ja asiakaspalvelu

Opiskelija

- huomioi suruun liittyvät asiakkaiden yksilölliset erot ja palvelutarpeet
- toimii yhteistyössä hautauspalveluyritysten henkilökunnan ja muiden hautausta järjestävien ihmisten kanssa
- välittää tietoa hautausjärjestelyistä vainajan läheisille ja hautajaistilaisuuteen osallistuville

#### Vainajien kylmäsäilytystiloista huolehtiminen

Opiskelija

- huolehtii vainajien säilytystilan järjestyksestä, turvallisuudesta, hygieniasta
- huolehtii vainajien säilytystilojen lämpötilasta ja toimintakunnosta
- tunnistaa ja hyödyntää energiatehokkuutta parantavia toimintatapoja
- ottaa vastaan vainajan säilytettäväksi vainajakylmiössä työnsä edellyttämällä tavalla
- mahdollistaa vainajan saattoon liittyvän hiljentymishetken viettämisen

#### Arkkuhautaukseen liittyvien tehtävien hoitaminen

Opiskelija

- löytää ja määrittelee itsenäisesti arku- ja uurnahautapaikan kaivua varten
- järjestää tarvittaessa roudansulatuksen, valmistelee haudan kaivua ja peittoa varten
- varmistaa haudan kunnan ennen siunaustilaisuutta
- soittaa saatto- ja sanomakelloja hautausmaan käytäntöjen mukaisesti
- ohjaa omaiset ja kantajat haudalle turvallisesti
- opastaa arkun kantamisessa ja hautaan laskemisessa sekä varmistaa tilanteen turvallisuuden

#### Uurnahautaukseen liittyvien tehtävien hoitaminen

Opiskelija

- kaivaa ja viimeistelee uurnahaudan
- luovuttaa tuhkan omaisille ja mahdollistaa hiljentymishetken
- sijoittaa tuhkan sovitun hautaustavan mukaisesti

#### Hautausoimen ammattiosaaminen ja -etiikka

Opiskelija

- tuntee erilaiset hautaustavat ja käyttää asiamukaisesti hautausalan ammattisanastoa ja -käsitteitä
- vastaa tavanomaisiin hautamuistomerkkejä koskeviin kysymyksiin

- huomioi hautausmaahan liittyvien uskonnollisten ja yhteiskunnallisten tehtävien eroavuudet
- käyttää työssä tarvittavia digitaalisia järjestelmiä ja noudattaa tietosuoja- ja tietoturvaohjeistusta
- viestii selkeästi ympäristöasioista työyhteisölle, sidosryhmille ja vainajan läheisille

## Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä hautauksien hoidossa. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.6. Hautausmaiden hoitaminen, 30 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Säädösten ja suunnitelmien noudattaminen

Opiskelija

- noudattaa hautausmaan ylläpitoon liittyviä säädöksiä, suunnitelmia ja asiakirjoja
- käyttää hautausmaakarttoja ja päivittää niitä tarvittaessa
- käyttää tarkoituksenmukaisia digitaalisia palveluita ja sovelluksia työtehtävissään
- huolehtii työturvallisuudesta hautausmaalla
- tietää hautojen kuuluttamiseen liittyvät käytännöt
- noudattaa hankintoja koskevia määräyksiä

#### Asiakaspalvelu- ja yhteistyötaidot

Opiskelija

- huomioi asiakkaan surun ja hautapaikkaan liittyvät tunnetekijät
- opastaa asiakkaita hautausmaakulttuurin mukaisiin toimintatapoihin
- välittää asianmukaista tietoa omaisille kasvien hoidosta ja muistomerkkien kunnossapidosta
- toimii vastuullisesti ja joustavasti työyhteisössä
- arvioi omia taitojaan ja tekee kehitysehdotuksia

#### Viheralueiden hoito, koneiden ja laitteiden käyttö ja huolto

Opiskelija

- ylläpitää hautausmaan viheralueiden kasvukuntoa ja hoitaa istutuksia
- kunnostaa peitetyn hautapaikan
- huolehtii hautausmaan vesihuollosta
- hallitsee talvikunnossapitoon liittyvät käytännöt
- huolehtii hautausmaan koneiden, kalusteiden ja työkalujen kunnossapidosta, huollosta ja säilytyksestä
- tiedottaa viallisista laitteista ja ongelmista niistä vastaaville

#### Kunnossapito, siisteys ja kestävä ympäristöhuolto

Opiskelija

- puhdistaa ja huoltaa muistomerkkejä ja niiden ympäristöä

- ylläpitää hautausmaan päällysteitä ja rakenteita
- tunnistaa vaaralliset jätteet ja käsittelee niitä asianmukaisesti
- käyttää resursseja vastuullisesti ja edistää materiaalien kierrätystä ja uudelleenkäyttöä
- toimii seurakunnan ympäristöohjelman mukaisesti

## Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä hautausmaalla. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.7. Hautaustoimistossa työskentely ja hautausjärjestelyjen hoitaminen, 45 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Lainsäädäntö ja eettiset periaatteet

Opiskelija

- noudattaa hautaustoimea koskevaa lainsäädäntöä ja tuntee sen käytännön merkityksen hautaustoimistossa
- noudattaa toiminnassaan salassapitovelvollisuutta ja hautausalan ammattieettisiä ohjeita
- huolehtii tietoturvasta ja asiakkaan tietosuojasta työtehtävänsä mukaisesti
- tuntee hautaukseen liittyvän kulttuurin, perinteet ja uskontojen tavat
- tuntee hautaukseen liittyvät käytännöt poikkeus- ja kriisitilanteissa

#### Asiakaspalvelu ja myyntityö

Opiskelija

- vastaanottaa ja palvelee asiakkaita ammatillisesti
- varmistaa hautausta järjestävän oikeuden hautausjärjestelyjen hoitamiseen
- keskustelelee hautausta järjestävien kanssa vainajan ja hänen läheistensä tahdosta, vakaumuksesta ja toiveista
- esittelee asiakkaalle tuotteita ja palveluita asiakkaan tarpeet ja toiveet huomioiden
- kertoo hautaustilaisuuden luonteesta ja erilaisista toteutusmahdollisuuksista
- laatii hautaustilauksen ja ottaa yhteyttä muihin hautauksesta vastaaviin toimijoihin
- varautuu jakamaan tietoa läheisensä menettäneille erilaisista palveluista, etuuksista ja käytännöistä
- tuntee finanssivalvonnan ohjeet kuolinpesän pankkiasioinnin ja laskujen maksamisen hoitamisessa
- neuvoo asiakasta sopimusten ja vakuutusten päättämisessä sekä korvausten ja avustusten hakemisessa

#### Tuotteiden ja palveluiden hallinta

Opiskelija

- varmistaa tuotteiden logistiikan ja varastonhallinnan
- hyödyntää digitaalisia palveluja työpaikkansa käytäntöjen mukaisesti
- seuraa hautaustilauksen toteutumista ja huolehtii tiedonkulusta toimijoiden välillä
- huolehtii asiakastilojen siisteydestä ja tuotteiden esillepanosta

- ottaa huomioon kuljettajien aikataulut, vainajien säilytyspaikat ja ajoreitit
- tuntee vainajien maastavienti- ja kotiutuskäytäntöjen periaatteet
- käsittelee myyntilaskuja ja laskuttaa asiakasta arvonnäytöskäytäntöjen ja laskutuksen perusvaatimusten mukaisesti
- käyttää resursseja vastuullisesti sekä edistää materiaalien kierrätystä ja uudelleenkäyttöä

### **Palautekäytännöt ja työhyvinvointi**

Opiskelija

- ottaa tahdikkaasti vastaan palautetta ja reagoi palautteeseen työpaikan käytäntöjen mukaisesti
- varmistaa yrityksen sisäisen viestinnän
- huolehtii sosiaalisesta, psyykkisestä ja fyysisestä työhyvinvoinnistaan

### **Arviointi**

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

### **Ammattitaidon osoittamistavat**

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla hautauspalvelualan yrityksessä asiakaspalvelutehtävissä. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osilta arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## **2.8. Kirkollisten tilaisuuksien ja tilojen hoitaminen, 45 osp**

### **Ammattitaitovaatimukset**

#### **Jumalanpalvelukset ja kirkolliset toimitukset**

Opiskelija

- toimii sunnuntai-iltojen jumalanpalveluksissa, messussa ja kirkollisissa toimituksissa
- valmistelee seurakunnan tilan kirkkovuoden, kristillisen perinteen ja symboliikan mukaisesti ymmärtäen niiden sisällön ja merkityksen
- käyttää ja säätää äänentoistoa ja esitysteknisiä välineitä
- soittaa kirkonkelloja seurakunnan soittoperinteen mukaan
- avustaa ja opastaa kirkollisten tilaisuuksien toimittajia
- vastaa jumalanpalvelukseen osallistuvien kysymyksiin jumalanpalveluksen järjestyksestä ja osista
- huomioi tilaisuuksiin osallistuvien erityistarpeet

#### **Seurakuntatyö ja tilojen käyttö**

Opiskelija

- osoittaa tuntevansa kirkon perustehtävän ja toimii joustavasti yhteistyössä eri työtehtävissä
- toimii ja kohtaa ihmiset alan ammattieettisten periaatteiden mukaisesti
- osoittaa tuntevansa työajanseurannan periaatteet
- toimii seurakunnan taloushallinnon ohjeiden mukaisesti
- huomioi esteettömyyden, saavutettavuuden sekä tekee niihin liittyviä kehitysehdotuksia
- kertoo kirkkotilan käyttöön liittyvät periaatteet ja käytännöt tilojen käyttäjille
- osoittaa olevansa tietoinen kriisitilanteen vaikutuksesta työhönsä

## Tilojen hoitaminen ja huoltaminen

Opiskelija

- osoittaa tuntevansa kirkkorakennuksen lämmitysjärjestelmän ja työnsä kannalta keskeisen talotekniikan
- tekee tarvittaessa vuodenaikoihin liittyvät toimenpiteet ja huollot sekä arvioi asiantuntija-avun tarpeen
- huolehtii tilojen käyttökunnosta, ilmanvaihdesta, lämpötilasta ja valaistuksesta
- työskentelee kirkon ympäristöohjelman periaatteiden mukaisesti
- tekee seurakunnan tiloissa ylläpitosiivouksen itsenäisesti ja ottaa siinä huomioon tilan erityisvaatimukset sekä asiakkaiden tarpeet
- käyttää siivouksessa sopivia siivousmenetelmiä, -aineita ja -välineitä sekä toimii ergonomisesti oikein

## Kirkkotekstiilien ja kirkollisen esineistön hoitaminen ja huoltaminen

Opiskelija

- havainnoi rakennusten ja arvoesineistön kuntoa ja vaurioita sekä raportoi niistä
- tunnistaa kiinteän ja irtaimen sisustuksen sekä taide-esineiden puhtaanapidon ja konservoinnin tarpeet sekä tietää, missä olosuhteissa niitä säilytetään asianmukaisesti
- käsittelee kirkkotekstiilejä ja kirkollista esineistöä niiden hoitoon laadittujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti
- neuvoo muita käsittelemään tekstiilejä ja esineitä ohjeiden mukaisesti

## Asiakkaiden ja tilojen turvallisuus

Opiskelija

- huolehtii seurakunnan kiinteistöjen piha-alueiden ja kirkkorakennusten turvallisuudesta vuodenaikojen ja sääolosuhteiden mukaan
- valvoo tilaisuuksissa järjestystä ja ennakoi turvallisuusriskejä
- puuttuu mahdollisiin uhka- ja häiriötilanteisiin
- huolehtii palohälytysjärjestelmän toimivuudesta ja valvoo rakennuksen paloturvallisuuden toteutumista
- toimii kiinteistönsä pelastussuunnitelman mukaisesti sekä varmistaa poistumisteiden ja kulkureittien esteettömyyden
- toimii kiinteistöjen sekä kulttuuriomaisuuden turvallisuuteen liittyvien ohjeiden mukaisesti

## Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tuntiona kirkollisten tilaisuuksien, tilojen ja esineistön hoitamisessa. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.9. Krematoriotyöskentely, 30 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Vainajan vastaanotto

Opiskelija

- tuntee tuhkaamista koskevan lainsäädännön ja tuhkan luovuttamisen valtakunnalliset ohjeet sekä noudattaa niitä
- huolehtii vainajien kylmäsäilytyksestä ja tekee yhteistyötä hautausoimistojen kanssa
- varmistaa tuhkaustilauksen ja hautausluvan tuhkattavasta vainajasta sekä arkussa olevat vainajan tunnistetiedot
- dokumentoi tuhkauksen ja ylläpitää työtehtäviensä mukaisesti rekisteriä tuhkatuista ja tuhkan pysyvistä sijoituspaikasta
- varmistaa, että arkku on rakenteeltaan ja materiaaleiltaan tuhkaukseen sopiva sekä varmistaa ennen tuhkausta, että haudattava urna on maatuva
- poistaa tarvittaessa tuhkaukseen sopimattomat esineet

### **Tuhkauksen valmistelu**

Opiskelija

- huolehtii uunin esilämmityksestä, krematorion yli- tai alipaineesta ja savusuodattimista
- noudattaa krematoriotilojen ja -laitteiden huoltosuunnitelmaa
- tuntee tuhkaustoiminnalle asetetun ympäristöluvan vaatimukset
- pyytää apua laitteistojen rikkoutuessa tai toimiessa puutteellisesti
- ennaltaehkäisee vaaratilanteita, osaa toimia häiriötilanteessa ja huolehtii tuhkauksen edellyttämästä turvallisuudesta
- huolehtii arkun siirroista ergonomisesti sekä työkuunnostaan sosiaaliset ja henkiset rasitteet huomioiden

### **Tuhkausprosessi krematoriossa**

Opiskelija

- tuntee tuhkausprosessin pääperiaatteet ja hyvän palamisen edellytykset
- asettaa arkun sisäänvientilaitteelle rajoitusten mukaisesti ja suorittaa sisäänviennin huolellisesti
- tuhkaa vainajan ja huolehtii tuhkauksien aikataulussa pysymisestä
- seuraa uunien ja oheislaitteiden toimintaa, tuhkauksen etenemistä sekä työtilojen ilman laatua
- seuraa tuhkauksen aikana ilmanpuhallusta tai painetta
- kolaa tuhkan ja huolehtii sen jäähtymisestä
- huolehtii tuhkausta erotellun palamattoman materiaalin kierrätyksestä
- siirtää tuhkan tuhkakäsittelykoneeseen ja siirtää lopuksi tuhkan urnaan
- toimii yhteistyössä krematorion muun henkilökunnan kanssa ja huolehtii tiedon välittämisestä työyhteisössä
- työskentelee järjestelmällisesti ja huolellisesti sekä osaltaan ylläpitää tilojen siisteyttä ja järjestystä

### **Vainajan omaisten kohtaaminen**

Opiskelija

- palvelee omaisia ystävällisesti ja huolehtii hiljentymismahdollisuudesta
- tiedottaa omaisille tuhkan sijoittamista koskevista määräyksistä
- täyttää tuhkanluovutusilmoituksen ja pyytää kuittauksen

### **Arviointi**

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.



## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla krematoriossa. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osilta arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.10. Markkinointi ja viestintä hautauspalvelualalla, 15 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Markkinoinnin suunnittelu

Opiskelija

- soveltaa tietoa markkinoinnin perusteista ja periaatteista
- ottaa markkinoinnissa huomioon hautausalan eettisen arvopohjan
- noudattaa markkinointia ja kuluttajansuojaa säätelevää lainsäädäntöä
- tunnistaa yrityksen identiteetin ja brändäyksen perusteet
- käyttää yleisimpiä tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- ja esitysgrafiikkaohjelmia

#### Markkinointikanavien hallinta ja markkinointimateriaalin tuottaminen

Opiskelija

- ottaa työssään huomioon digitaaliset ja perinteisen markkinoinnin kanavat
- tuottaa ja muokkaa yrityksen tarvitsemia tekstejä, kuvia ja yksinkertaisen videon
- huomioi markkinoinnissa tietosuojan ja tietoturvan periaatteet
- käyttää yritykselle tarkoituksenmukaisia digitaalisia palveluita ja sovelluksia työtehtävissään sekä ymmärtää analyysien merkityksen
- suunnittelee yritykselle markkinoinnin vuosikellon
- laatii suunnitelman yrityksen markkinointitapahtumasta

#### Viestinnän suunnittelu

Opiskelija

- tunnistaa asiakasviestinnän ja asiakassuhteiden hallinnan periaatteet
- tuottaa asiakkaan tilaaman tekstin
- suunnittelee yrityksen ulkopuolelle suuntautuvaa viestintää
- ymmärtää kriisiviestinnän ja maineenhallinnan perusteet
- valmistautuu työnsä mukaisiin suullisiin esiintymisiin
- valmistautuu käyttämään yrityksen toiminnan kannalta tarpeellista vierasta kieltä

#### Viestintätaidot

Opiskelija

- käyttää yrityksen päivittäisviestinnän välineitä
- huomioi viestinnässään asiakkaiden elämäntilanteen ja moninaisuuden
- käyttää viestipalveluita ja sosiaalisen median palveluita vastuullisesti ja tekijänoikeuksia noudattaen
- viestii ympäristöasioista tehokkaasti ja totuudenmukaisesti työyhteisölle ja sidosryhmille

### Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla hautauspalvelualan yrityksessä markkinointi- ja viestintätehtävissä. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osilta arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.11. Muistomerkin suunnittelu ja myynti, 15 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Muistomerkin suunnittelu

Opiskelija

- tietää muistomerkeissä käytettävät materiaalit ja tuntee ulkonäköön vaikuttavat eri tekniikat
- selvittää asiakkaan toiveet muistomerkin suunnittelua varten
- tekee myyntityötä tahdikkaasti, hienotunteisesti ja vastuullisesti
- tietää käytännöt muistomerkkien toimituksesta ja huomioi seurakunnan ohjeistukset
- suunnittelee muistomerkin soveltuvaa ohjelmaa käyttäen
- hoitaa yhteydenpidon asiakkaaseen ja varmistaa muistomerkkitalauksen asiakkaalta
- tilaa muistomerkin toimittajalta

#### Muistomerkin asentaminen ja kunnostaminen

Opiskelija

- pitää yhteyttä muistomerkin asentajaan ja asiakkaaseen
- varmistaa muistomerkin asentamisen ja aikataulun
- neuvoa muistomerkin kunnostamisesta ja huollosta
- ottaa vastaan tilauksen muistomerkin kaiveruksesta ja huoltotöistä
- järjestää muistomerkin kaiveruksen ja kunnostamisen asiakkaan tilauksen mukaisesti

### Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla hautauspalvelualan yrityksessä tai kivialan yrityksessä. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osilta arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.12. Ohjelman suunnittelu ja toteutus hautaustoiminnassa, 15 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Ohjelman ja puheen suunnittelu

Opiskelija

- keskustelee asiakkaan kanssa puheen sisällöstä ja tilaisuuden luonteesta
- suunnittelee tilaisuuden ohjelman rungon asiakkaan toiveiden mukaisesti
- suunnittelee puheen rakenteen ja sisällön

- arvioi puheen ja ohjelman ajankäytön
- kirjoittaa puheen ja harjoittelee sitä
- kunnioittaa eri kulttuurien ja uskontokuntien ja uskonnottomien tapoja
- hoitaa tilaisuuden vaatimat järjestelyt
- pukeutuu tilaisuuden luonteen edellyttämällä tavalla

### **Esiintymistaidot**

Opiskelija

- soveltaa puhetekniikoita ja äänenkäyttöä
- kiinnittää huomiota kehonkieleen ja itsensä ilmaisemiseen
- hallitsee esiintymisjännitystä

### **Tilaisuuden toteuttaminen ja puheen pitäminen**

Opiskelija

- esittelee itsensä, toteuttaa ohjelmaa sovitusti ja pitää puheen
- käyttää puheissa retorisia keinoja ja tyylejä
- käyttää musiikin ja kuvien esittämiseen tarvittavaa tekniikkaa
- pyytää asiakaspalautetta tilaisuuden järjestelyistä

## **Arviointi**

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## **Ammattitaidon osoittamistavat**

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla suunnittelijana ja toteuttajana hautaustoiminnassa. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osilta arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## **2.13. Perunkirjoituksen ja kuolinpesän osakkaiden neuvonta, 30 osp**

### **Ammattitaitovaatimukset**

#### **Perunkirjoitusprosessin hallinta**

Opiskelija

- osoittaa tuntevansa perintö- ja avio-oikeuden periaatteet ennen asiakkaan opastamista
- tunnistaa pesän osakkaat ja kertoo asiakkaalle, kuka voi edustaa kuolinpesää
- hallitsee osakasluettelon koostamisen periaatteet

#### **Testamentit ja toimeksianno**

Opiskelija

- osoittaa tuntevansa hautauksen ennakkosuunnittelun ja hautaustestamentin merkityksen
- tuntee testamentin muotovaatimukset ja testamenttityypit
- sopii toimeksiannon ja työnjaon perunkirjoitusta varten
- tiedostaa tilanteet, joissa tarvitaan lakiasiantuntijan neuvoja

#### **Kuolinpesän osakkaiden neuvonta**

Opiskelija

- neuvoo asiakkaan tarpeiden mukaisesti perunkirjoituksen järjestämisestä ja pesänilmoittajan vastuusta
- antaa tilanteen mukaisesti ohjeita perukirjaan merkittävistä asioista ja perukirjan liitteistä
- kertoo asiakkaalle ymmärrettävästi perunkirjoituksesta ja sen tarkoituksesta
- neuvoo asiakasta sukuselvitysten ja virkatodistusten tilaamisessa
- tunnistaa edunvalvonnan periaatteet

## Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla perunkirjoituksen neuvontatehtävissä. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osilta arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.14. Puhtaanapito- ja ruokapalvelutehtävät seurakunnan tiloissa, 30 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Seurakuntatilojen puhtaanapito

Opiskelija

- tekee seurakunnassa ylläpitosiivouksen itsenäisesti ja perussiivouksen yhteistyössä muiden työntekijöiden kanssa
- suorittaa puhtaanapidon tehtävät asiakaslähtöisesti ja ottaa tilan erityispiirteet huomioon
- työskentelee siivoussuunnitelman ja sovittujen puhtaustasovaatimusten mukaisesti
- opastaa muita tilojen käyttäjiä puhtaanapidon tehtävissä
- toimii oma-aloitteisesti ja joustavasti

#### Siivousvälineet ja -menetelmät

Opiskelija

- selvittää tilan pintamateriaalit, valitsee niille soveltuvat siivousaineet, siivousvälineet, siivouskoneet ja -menetelmät
- ottaa huomioon pintojen likaisuuden
- valmistele ja käyttää kohteessa tarkoituksenmukaisia siivousvälineitä, -koneita ja puhdistusaineita ja ylläpitää niiden toimintakuntoa
- puhdistaa, huoltaa ja säilyttää siivoustekstiilit, -välineet ja -koneet ohjeiden mukaisesti ja arvioi asiantuntija-avun tarpeen
- noudattaa käyttöturvallisuustiedotteita ja työturvallisuusohjeita
- käyttää siivousaineita ja -välineitä seurakunnan ympäristöohjelman mukaisesti

#### Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat tilat, kalusteet, esineistö ja tekstiilit

Opiskelija

- tunnistaa yleisimmät huollettavat materiaalit, noudattaa hoito-ohjeita ja valitsee puhtaanpidon menetelmät materiaalin ja kunnan perusteella
- arvioi lian- ja tahrannoitotarpeen ja poistaa ne asianmukaisesti
- noudattaa tekstiilien huoltojärjestelmää työssään

- tunnistaa ja arvioi arvokkaat esineet, tekstiilit ja muut kohteet, joiden huolto ja puhtaanapito vaatii erityisosaamista ja edellyttää asiantuntijan ohjeita tai toimenpiteitä
- tunnistaa tekstiilien ja esineiden säilytykseen liittyvät vaatimukset ja edistää niiden toteutumista

### **Ruokapalvelutehtävät seurakunnassa**

Opiskelija

- osoittaa työskentelyssään riittävää hygieniosaamista, jota edellytetään elintarvikkeiden kanssa työskenteleviltä henkilöiltä
- noudattaa työssään keittiön toimintatapoja
- huolehtii koneiden ja laitteiden toimintakunnosta ja puhtaudesta
- perehdyttää vapaaehtoisen tai muun tilan käyttäjän keittiön koneiden ja laitteiden käyttöön ja huolehtii ohjeistuksen näkyvyydestä
- järjestää pienimuotoisen kahvi- tai ruokatarjoilun
- ottaa huomioon erilaisten asiakasryhmien tarpeet sekä uskonnon ja kulttuurin merkityksen
- ottaa huomioon yleisimmät kasvis- ja erityisruokavaliot ja minimoi ruokahävikin
- toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa
- huomioi asiakasturvallisuuden ja noudattaa turvallisuusohjeita
- huolehtii seurakunnan jätehuollosta seurakunnan ja alueellisten jätehuoltojärjestelyjen mukaisesti
- lajittelee työstään tulevat jätteet

### **Puhtaanapidon sekä keittiötoiminnan arviointi ja kehittäminen**

Opiskelija

- tutustuu omavalvontasuunnitelmaan ja toimii sen mukaisesti
- kehittää työtä palautteen perusteella
- toimii luontevasti työyhteisön jäsenenä

## **Arviointi**

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## **Ammattitaidon osoittamistavat**

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla ruokapalvelun ja puhtaanapidon tehtävissä seurakunnan tiloissa. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osilta arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## **2.15. Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa, 15 osp (107654)**

### **Ammattitaitovaatimukset**

#### **Tekoälyn hyödyntämismahdollisuudet**

Opiskelija

- tunnistaa tekoälyn eri osa-alueita, keskeisiä toimintaperiaatteita sekä algoritmien toimintalogiikkaa
- selvittää tekoälyn yleisimpiä käyttökohteita ja käytön hyötyjä alansa työtehtävissä
- tunnistaa tekoälyn käyttöön yleisesti liittyviä riskejä eettisyyden, vastuullisuuden ja ympäristövaikutusten näkökulmista
- selvittää organisaation tapoja hyödyntää tekoälyä työprosesseissa

## Generatiivisen tekoälyn hyödyntäminen

Opiskelija

- vertailee generatiivisen tekoälyn työkaluja ja arvioi niiden hyödynnettävyyttä työprosessissaan ottaen huomioon tekoälyn käyttöön liittyvät säädökset ja organisaation ohjeet
- valitsee käyttötarkoitukseen soveltuvan, saatavilla olevan tekoälytyökalun
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tekoälyn käytöstä, tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta
- käyttää generatiivista tekoälytyökalua monipuolisesti työprosessin eri vaiheissa
- tunnistaa yleisimpiä kyber- ja tietoturvariskejä ja osaa uhkatilanteessa toimia roolinsa mukaisesti
- muokkaa tekoälytyökalun asetuksia käyttötarkoitukseen sopiviksi
- syöttää tarvittavia tietoja tekoälylle tietoturvallisesti, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tekijänoikeuksista huolehtien
- antaa tekoälylle ratkaistavaan ongelmaan soveltuvan roolin
- kuvaa tekoälylle ratkaistavaa ongelmaa ja muotoilee tarkoituksenmukaisia kommentoja ja kehoitteita
- arvioi kriittisesti tekoälyn tuotosten oikeellisuutta ja tunnistaa mahdollisia virheitä, vinoumia tai puutteita
- tekee perusteltuja johtopäätöksiä sekä varmistaa tuotosten eettisyyttä ja tekoälyn käytön läpinäkyvyyttä
- arvioi valitun tekoälytyökalun hyödyntämisen vaikutuksia työprosessin eri vaiheisiin
- jakaa kokemuksiaan tekoälyn hyödyntämisestä ja esittää kehitysideoita sen käytöstä työprosessissa

## Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä hyödyntämällä generatiivista tekoälyä monipuolisesti työprosessin eri vaiheissa alansa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.16. Tilaisuuden järjestäminen seurakunnan tiloissa, 15 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Musiikkitilaisuuden ja muun tilaisuuden järjestäminen

Opiskelija

- osallistuu musiikkitilaisuuden ja muun tilaisuuden valmisteluihin seurakunnan tiloissa
- osallistuu yhteistyössä tilaisuuden järjestelyihin
- valvoo tilaisuutta työtehtävänsä edellyttämällä tavalla

#### Tilaisuuden turvallisuus

Opiskelija

- ennakoi ja valmistelee tilaisuuden turvallisuuden työtehtäviensä edellyttämällä tavalla

- valvoo tilaisuuden järjestystä ja turvallisuutta
- puuttuu uhka- ja häiriötilanteisiin

### **Esitystekniikka ja somistaminen**

Opiskelija

- käyttää digitaalista esitystekniikkaa työnsä edellyttämällä tavalla
- somistaa tilan tilaisuuden edellyttämällä tavalla
- siivoaa ja järjestelee tilan tilaisuuden päätyttyä

### **Yhteistyö ja vuorovaikutus**

Opiskelija

- toimii yhteistyössä musiikki- tai muun tilaisuuden järjestäjien ja organisaation kanssa
- viestii tapahtumajärjestelyistä sopivasti ja riittävällä tavalla
- arvioi järjestelyiden sujuvuutta ja tilaisuuden onnistumista yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa

## **Arviointi**

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## **Ammattitaidon osoittamistavat**

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tuntiona tilaisuuden järjestämisessä seurakunnan tiloissa. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## **2.17. Uskontojen ja katsomusten hautauskäytännöt, 15 osp**

### **Ammattitaitovaatimukset**

#### **Uskonnon ja katsomuksen huomioiminen asiakaspalvelutilanteessa**

Opiskelija

- ottaa huomioon vainajan ja läheisten uskonnon tai muun katsomuksen vaikutuksen hautauskäytäntöihin
- huomioi erilaisia hautauskäytäntöjä säätelevän lainsäädännön ja paikalliset toimintatavat
- osoittaa tuntevansa tärkeimmät hautauksiin liittyvät käytännöt Suomessa eniten vaikuttavissa uskonnoissa ja uskonnollisissa yhdyskunnissa
- toimii asiakaspalvelutilanteissa vuorovaikutteisesti ja huomioi asiakkaan uskonnollisen vakaumuksen, kulttuurin ja kielitaidon
- selvittää jäähyväistilaisuuteen sopivien kirkollisten ja muiden tilojen käyttömahdollisuudet
- kertoo asiakkaalle tunnustuksettomista hautapaikoista ja erilaisista mahdollisuuksista tuhkan sijoittamiseen
- selvittää vainajan katsomuksen mukaisen hautapaikan ja hautaustavan sekä sopii hautauksen vaatimat järjestelyt hautausmaan ylläpitäjän kanssa
- suunnittelee tunnustuksettoman jäähyväistilaisuuden ohjelman

#### **Hautajaistilaisuus ja hautaus**

Opiskelija

- selvittää asiakaspalvelutilanteessa vainajan toiveet ja omaisten näkemykset

- toimii asiakkaiden kanssa hienotunteisesti huomioiden kulttuurin ja uskonnon
- ottaa tilanteen mukaisesti yhteyttä uskonnolliseen yhteisöön, johon vainaja kuului
- opastaa tilaisuuteen osallistuvia
- huolehtii vainajan katsomuksen mukaisen hautauksen toteutuksesta
- sopii tilaisuuden toteuttajien aikataulusta ja roolista asiakkaan toiveiden mukaan

## Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla hautauspalveluyrityksessä tai seurakunnassa tunnustuksettoman tai muun kuin luterilaisen kirkon jäsenen hautajaisten järjestelyissä. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osilta arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.18. Vainajan kuljetuspalvelut, 15 osp

### Ammattitaitovaatimukset

#### Vainajan noutaminen ja käsittely

Opiskelija

- toimii lainsäädännön ja viranomaisten ohjeiden mukaisesti
- toimii yhteistyössä nouto- ja luovutuspaikkojen henkilökunnan kanssa
- varmistaa ennakoivasti ja työn aikana vainajan sijainnin, henkilöllisyyden ja hautausluvan
- noudattaa hygienia- ja turvallisuusvaatimuksia
- valmisteleo vainajan arkkuun, näyttöön ja kuljetukseen vainajaa kunnioittaen
- tietää, missä tilanteissa vainajan voi näyttää omaisille
- näyttää vainajan omaisille ja antaa mahdollisuuden jäähyväishetkeen

#### Vainajan kuljetus

Opiskelija

- noutaa kuljetuksiin käytettävät tuotteet
- suunnittelee yhteistyössä kuljetuksen aikataulut ja reitit
- osoittaa tuntevansa paarikuljetusten käytännöt, kun vainaja haetaan kotoa tai hoitolaitoksesta
- hoitaa vainajan siirtokuljetukset ennalta sovitusti ja tekee tarvittavat kirjaamiset
- kuljettaa vainajan hautajaistilaisuuteen ja sieltä eteenpäin
- huomioi kuljetuksessa tilanteen arvokkuuden ja rauhallisen ajotavan
- huolehtii ergonomiasta sekä työhyvinvoinnistaan säännöllisesti

#### Ammatillinen ja eettinen toiminta

Opiskelija

- noudattaa hautausalan eettisiä ohjeita ja vaitiolovelvollisuutta
- toimii hienotunteisesti ja ottaa huomioon omaisten tunteet ja paikalliset perinteet
- viestii selkeästi omaisten, viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa
- pukeutuu tilanteen vaatimalla tavalla
- hallitsee käytössä olevat digitaaliset sovellukset
- ottaa työssään huomioon ympäristövaikutukset



## Hautausauton käyttö ja huolto

Opiskelija

- käyttää ja huoltaa hautausautoa ja varusteita
- huolehtii hautausauton puhtaudesta ja siisteydestä
- tuntee hautausautoa koskevaa lainsäädäntöä
- huolehtii omasta ergonomiastaan sekä työhyvinvoinnistaan säännöllisesti

## Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

## Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla vainajan kuljetustehtävissä hautauspalvelualan yrityksessä. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osilta arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

## 2.19. Vihreän siirtymän edistäminen, 15 osp (107655)

Vihreä siirtymä on muutos kohti ekologisesti kestäväää ja hiilineutraalia taloutta, joka nojaa vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin ja luonnonvarojen kestäväään käyttöön.

Vihreä siirtymä tarkoittaa sitä että yhteiskunta ja talous siirtyvät fossiilisten energialähteiden käytöstä ympäristölle vähemmän haitallisiin ja kestäviin tuotteisiin ja palveluihin. Tavoitteena on vähentää kielteisiä ympäristövaikutuksia, erityisesti ilmastonmuutosta.

## Ammattitaitovaatimukset

### Vihreä siirtymä ilmiönä

Opiskelija

- ymmärtää vihreän siirtymän tavoitteet ja keskeiset käsitteet
- ymmärtää energiaratkaisujen, resurssitehokkuuden, kiertotalouden ja hiilineutraaliustavoitteiden merkityksen toimialalle
- tunnistaa vihreän siirtymän merkityksen kestävään talouskasvun tukemisessa
- tunnistaa vihreän siirtymän monitahoisuuden ja systeemisyyden

### Vihreä siirtymä toimialalla

Opiskelija

- tunnistaa toimialan ympäristövaikutuksia ja -velvoitteita
- tunnistaa toimialan haasteet ja mahdollisuudet vihreän siirtymän edistämiseksi
- ymmärtää millaisia rakenteellisia muutoksia vihreä siirtymä edellyttää
- tuntee alan vihreitä teknologioita ja innovaatioita
- arvioi kriittisesti toimialan vihreän siirtymän mahdollisuuksia

### Vihreän siirtymän toimenpiteiden suunnittelu

Opiskelija

- tarkastelee kriittisesti nykyisten toimintatapojen vaikutusta ympäristön kuormitukseen
- ideoi vihreää siirtymää edistäviä toimenpiteitä

- hankkii tietoa eri lähteistä siitä, miten vihreän siirtymän toimenpiteitä tehdään ja arvioi tietoa kriittisesti
- tekee konkreettisia ehdotuksia vihreän siirtymän toimenpiteistä
- arvioi eri toimenpidevaihtoehtojen toteutumisen realistisuutta ja vaikuttavuutta

### **Vihreää siirtymää edistävä toiminta**

Opiskelija

- toteuttaa käytännön toimenpiteitä vihreän siirtymän edistämiseksi
- viestii vihreän siirtymän toimenpiteistä työyhteisössään tai yhteistyötahoilleen
- innostaa työyhteisöä tai yhteistyötahoja toimimaan ympäristövastuullisesti

### **Arviointi**

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

### **Ammattitaidon osoittamistavat**

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä tekemällä alan käytännön työtehtäviä vihreän siirtymän edistämiseksi. Työtehtävät voivat kohdistua työpaikan, tuotteen tai palvelun vihreän siirtymän edistämisen toimenpiteisiin.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

### 3. Liite. Arvoperusta

Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on kehittää ja uudistaa yksilöiden ammatillista osaamista, työelämää ja yhteiskuntaa. Ammatillinen koulutus antaa valmiuksia toimia ammatillisesti sekä tehdä ratkaisuja eettisen ja kriittisen pohdinnan ja tietoon perustuvan harkinnan pohjalta.

Ammatillisen koulutuksen lähtökohtina ovat ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja monimuotoisuuden arvostaminen. Ammatillinen koulutus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, hyvinvointia ja demokratiaa. Osallisuus, aktiivinen toimijuus, avoimuus ja yhteisöllisyys korostuvat ammatillisen koulutuksen toiminnassa.

Ammatillinen koulutus vastaa yksilöiden, työelämän ja yhteiskunnan osaamistarpeiden muutoksiin joustavasti ja vaikuttavasti. Urasuunnittelutaidot ja valmiudet jatkuvaan oppimiseen korostuvat toimintaympäristöjen muuttuessa. Koulutus perustuu työelämän osaamistarpeisiin ja tarjoaa opiskelijan tavoitteisiin, elämäntilanteeseen ja tarpeisiin sopivia osaamisen kehittämisen tapoja. Turvallinen työskentely, yrittäjämäinen työote ja talouden hallinta ovat osa ammattitaitoa.

Ammatillisessa koulutuksessa ymmärretään kestävä elämäntavan välttämättömyys ja rakennetaan osaamisperustaa ympäristön ja kansalaisten hyvinvointia edistävälle taloudelle. Ammatillinen koulutus lisää ymmärrystä luonnonvarojen kestävästä käytöstä, ilmastonmuutoksen hillinnästä ja siihen sopeutumisesta sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä. Ammatillinen koulutus tukee kansainvälistymistä ja globaalia vastuuta.

Arvoperusta toteutuu ammatillisen koulutuksen toimintakulttuurissa sekä osaamisen hankkimisessa ja osoittamisessa eri oppimisympäristöissä.

## 4. Osaamisen arviointi

Opiskelijan osaaminen arvioidaan kokonaisuutena näytön perusteella. Osaamisen arvioinnissa kiinnitetään huomiota työkokonaisuuden toteuttamiseen, tietoperustan hallintaan sekä yleisiin työelämässä toimimisen taitoihin. Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten ja niihin sisältyvien kriteerien mukaisesti.

## 5. Hautauspalvelun osaamisala

Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinnon suorittanut osaa toimia valitsemastaan osaamisalasta riippuen joko työntekijänä seurakunnissa (seurakuntapalvelun osaamisala) tai hautauspalvelualan yrityksissä (hautauspalvelun osaamisala).

Hautauspalvelun osaamisalan valinnut ja suorittanut osaa tehdä asiakaspalvelu- ja myyntityötä hautausoimistossa, järjestää hautaukseen liittyvät toimenpiteet vainajan tahdon ja asiakkaan tarpeet ja surun huomioiden. Hän osaa hoitaa uskonnollisen hautaan siunaamisen yhteistyössä seurakunnan kanssa tai tunnustuksettoman jäähyväistilaisuuden. Hän osaa varmistaa hautauspalveluprosessin ja viestinnän sujuvuuden.

Hautauspalvelun osaamisalan valinnut voi lisäksi suunnata osaamistaan eri uskonnollisten yhteisöjen jäsenten ja uskonnottomien hautauksien järjestämiseen, vainajan kuljetusjärjestelyistä vastaamiseen, hautausoimiston talousasioista vastaamiseen, muistomerkin myyntiin, asiakkaan palveluun perunkirjoituksessa ja kuolinpesän talousasioissa tai hautauspalvelujen markkinoinnin ja viestinnän hoitamiseen.

## 6. Seurakuntapalvelun osaamisala

Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinnon suorittanut osaa toimia valitsemastaan osaamisalasta riippuen joko työntekijänä seurakunnissa (seurakuntapalvelun osaamisala) tai hautauspalvelualan yrityksissä (hautauspalvelun osaamisala).

Seurakuntapalvelun osaamisalan valinnut ja suorittanut osaa valmistella kirkon tai seurakunnan tilan jumalanpalvelusta ja kirkollisia toimituksia varten kirkkokuntansa käytäntöjen mukaisesti. Hän toimii yhteistyössä muiden tilaisuuksista vastaavien kanssa sekä ottaa huomioon tilaisuuksiin osallistujien tarpeet.

Osaamisalan suorittanut osaa luoda edellytykset hengelliselle toiminnalle sekä huolehtia tilojen siisteydestä ja turvallisuudesta. Hän noudattaa työssään kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kiinteistöjen ja irtaimiston valvonta- ja hoitovelvoitteita sekä ohjaa tilojen käyttäjiä. Hän osaa toimia yhteistyössä hautaustoimistojen ja muiden hautauksesta vastaavien yhteistyökumppanien kanssa.

Valinnaisilla tutkinnon osilla osaamisalan suorittanut voi suuntautua esittelyyn ja ohjaukseen tai tilaisuuden järjestämiseen seurakunnan tiloissa.